

пептв

МІШТЕ, ПІМТЬ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 43.

Luni, 22. Oktomvrie.

1845.

Literele corespundietorie firei limbei românesci, și inquo que-va.

(Брмаре)

Літереле лътіче коръспнд фіреі лім-
беі рѣтънені; еаръ челе чірліче і сжот
къ тутъл контрапіе, — че се веде din ѣр-
шътоаріе:

I. Фіреа літерелор чірліче е ачеса ка
фіѣ-каре літеръ съ аівъ пѣтаі ѣп сон, ші
de кът-ва ар вои чіне-ва съ dee врѣблей-а
таі тѣлте сопрі, пѣ пѣтаі пої, чі славій
лъкъ л'ар рѣде, да печі поате чіне-ва
пофті ѣна ка ачеса, фінд къ апъръторії
чірлічелор зік къ атжте-а літере-съ de ліп-
сь, кътє сопрі аре літва.

II. Фіреа літерелор лътіне пѣ е ачеса
ка фіѣ-каре літеръ съ аівъ пѣтаі ѣп сон,
чі впеле пот авé лъп deckilinіte лътж-
плърі deckilinіte сопрі, ашé лъп літва
лътінь с лпаете de a, o, u ѣпъ ка k,
еаръ лпаете de ae, oe, e, i ка „д.“ —
Т лпаете de i дакъ ѣртеazzъ дѣпъ і алтъ
вокаль, ші лпаете de t къ e s, ѣпъ ка
ц; лъп челеалте лътжплърі ка т. —
Лъп літва ітъліеапъ с лпаете de a, o, u,
ка k, лпаете de e, i, ка ч. — G лпаете
de a, o, u, ка Г Чірлік, лпаете de e, i

ка џ. — Лъп літва фръпчеаскъ (лъсъ пѣ
Французескъ, печі Французаскъ) а ші е
лпаете de n дакъ пѣ ѣртеazzъ дѣпъ п
вокаль сеаѣ ѣп алт п ѣпъ таі ка ж алѣ
пострѣ: ашé даръ фіреа літерелор лътіне
е ачеса ка впеле съ поате авé deckilinіte
сопрі лъп deckilinіte лътжплърі.

III. Фіреа літвей поастре пофтеще
ка лъп впеле лътжплърі лъп лок de к
ші ч съ авет пѣтаі о літеръ; — лъп лок
de d ші z ѣна; — лъп лок de g ші ѣзпа;
— лъп лок de с ші ш ѣна; — лъп лок de
t ші д ѣна; — лъп лок de a, ѣ, ші ѣ
ѣна лъп тѣлте лътжплърі; — лъп лок de
e ші ea ѣна; — лъп лок de o ші oa
ѣна; сеаѣ тревзе съ фіѣ ашé de перег-
ларь, кът тоатъ гръматіка еї съ пѣ фіѣ
алт чева, декжт о adspare de контръзи-
чері, ші пріп ѣртаре nemine съ пѣ-ї поа-
ть пѣне регъле; — фіѣ спре лѣтінараеа
лъкълъзі къвінтеле ѣртътоаріе лъп лок de
есжтплъ: факъ, лъпакъ, скалдъ, кълегъ,
лъпгъ, батъ, лъппотъ, портъ, черкъ, etc.
актъ съ коожъгът вербеле ачесте-а, ші
пѣмелє съ ле deckilinіт, ва фі; факъ, фачъ,
фаче, фъчеам, фъкъ, etc. — лъпакъ, лъ-
пачі, лъпакъ, лъпъкам, лъпъкъ; —
скалдъ, скалзі, скалдъ, скълдам, скълдъ,
а скълда, скълдъторі, скълдъндъ; — къ-

легъ, кълеці, кълеце, кълеце тѣ, кълеагъ ел; — лѣпгъ, лѣпці; — батѣ, баці, бате вѣтѣам, вѣтѣ; — лѣппотѣ, лѣпподї, лѣппоатѣ; — скоцѣ, скоцї, скоате; — черкѣ черчї, чеаркѣ; — etc. etc. etc. кате ла ачесте кѣвіите орї чине кѣ окї лѣтінацї, шї ва ведѣ къ літера къжднд пінтрѣ стрѣтѣстареа кѣвжптулѣ ар вілі съ аівъ і дѣпъ cine се тѣтъ дѣ ч, — д лѣ з, — г лѣ ц; — т лѣ д; — с лѣ ш, прекѣт: пашь, пашї; — ласѣ, лашї; — асеміне ва ведѣ къ є вѣде се віне ла тіжловѣл вѣлі кѣвжпт, deакъ аре топ шї пѣ стѣ лѣпайт de n сеаѣ тѣ, ти, съпъ ка а, еарѣ de п'аре топ се скімвъ дѣ ъ, шї къжднд съ віне дѣпъ дѣпсвл п се скімвъ дѣ д, прекѣт: скалдѣ, дѣ тѣтпвл авѣ трекѣт е: скъл-
dam, еатъ къ а не авжнд топ се тѣтарь дѣ ъ; скълдѣндѣ, ачі лѣпайт de n се тѣ-
тарь дѣ д; — ва ведѣ къ є deакъ аре топ шї дѣ сілава ѣртѣтоарї є в сеаѣ і
съпъ ка е, дѣпсъ de ѣртѣаазъ дѣ сілава ѣр-
тѣтоарї а, се тѣтъ е дѣ ea, прекѣт:
легъ, леци, леагъ; — о къжднд аре топ шї
дѣ сілава ѣртѣтоарї се віне а сеаѣ е, се
тѣтъ дѣ oa, прекѣт: портѣ, пордї, поарт-
ть; поарте ел etc. Лѣпсъ оаре пінще стрѣ-
тѣтърї ка ачеле-а, а-ле літерелор рѣдікале
п'ар фі о не регѣлърїтате de каре тревѣ
съ се лѣпфюреze отвѣ? жѣдече чел че
аре кѣт de пѣцінъ кѣпошінцъ деспре лїтва
рѣтѣжпеаскъ; пої din парте-пѣ пѣ воіт съ
не фачет пѣрташї ла профѣпареа шї ват-
жокорїреа лїтвеи поастре, шї пінтрѣ а-
чеса печї зічет къ с'ар стрѣтѣта ачеле
літере, чї зічет къ сѫйт впеле літере каре
аѣ дѣскїлініте дѣтѣтплѣрї дѣскїлініте
сопѣрї, шї ачеаста ѡ пофтѣще фіреа лїт-
веи, каре не ареатъ къ літера каре лѣпайт

de a, o, ѿ, съпъ ка к, къжднд се віне съ
аівъ дѣпъ cine сеаѣ і съпъ ка ч, шї а-
чеастъ літеръ е с, прекѣт: facu, facї, fa-
ce, faceam, facui, etc. не аратъ къ літере
каре лѣпайт de a, o, ѿ, e, съпъ ка d лѣ-
пайт de і скѣрт съпъ ка z, шї ачеастъ
літеръ е d. — Къ літера каре лѣпайт de
a, o, ѿ, съпъ ка g, лѣпайт de e, і съпъ ка
џ. Ачеастъ літеръ е g, шї ашѣ тай лѣ-
коло деспре s, t, a, e, o, etc. — Ашѣ да-
ръ фіреа лїтвеи поастре пофтѣще ка впеле
літере съ аівъ тай тѣлте сопѣрї, фі-
реа літерелор лѣтіне дѣлкъ сѣфере ка впеле
съ аівъ тай тѣлте сопѣрї (прекѣт
ам вѣзѣт съв II) дечі літерелор лѣтіне ко-
рѣспонд фіреа лїтвеи рѣтѣжпешї; лѣпсъ чі-
рлічеле, не сѣферинд ка впеле съ аівъ тай
тѣлте сопѣрї, і сѫйт контрапе, пінтрѣ
къ о фак тоатъ не регѣларь, шї пінтрѣ
ачеаса чел че ар воі с'о скрів кѣ чірлічеле,
ар ватжокорї-o, de оарѣ че лїтва дѣ cine
не е фоарте регѣларь. — Вазъ даръ чел
чес аре окї лїтінацї чел че аре трекї съ-
пѣтоасе авзъ, шї дѣделеагъ дѣ аре пре-
чепере, къ пѣ аѣ кѣ чірлічелес е кал кѣ
коарпе de воз, печї ѕ, d, t, e епвре кѣ
коадѣ de вѣлпе; чї лїтва рѣтѣжпеаскъ
скрісъ кѣ літере чірлічеле, пінтрѣ къ пре-
кѣт коарпелор возлѣ дѣ капвл калвлї
пѣ-сѣ ла локвл шіе-ши кѣвініт: ашѣ літе-
реле чірлічеле дѣ лїтва поастре пѣ-сѣ ла
локвл съв. Ної пѣ зічет ачі къ чірлічеле
пінтрѣ ачеаса тревѣ арвокате, пінтрѣ
къ пѣрптеле Чірл пѣ ле-аѣ продѣс пін-
трѣ пої (батѣр къ ачеста дѣлкъ е адевѣр,
каре пѣ се поаате пега), печї пінтрѣ къ
доарѣ ам воі съ зічет къ чірлічеле с'ар
фі пѣс рѣтѣжпілор кѣ сіла дѣпъ кап, пѣ,
чї пінтрѣ къ сѫйт контрапе лїтвеи; дечі

ші де с'ар пъне чіп-ва съ адеверезе къ спре неміка; къчі е ѿ жис-ті ам възэт, доктжите історіче пъсе афаръ де тоатъ жандоеала (че тотвши пъ крдем къ ва фі вреодатъ) къ пърітеле Чіріл пъ пінтръ славі, чі пінтръ рѣтжні аж фъбріт ачеле семне, тотвши пъ преа твлт ар фолосі, къчі юам рѣспанде пътмаі атжта, къ пърітеле Чіріл аж фост de tot рѣб фавр житр'ачест лъкрѣ, пънжнд пінтръ літва рѣтжнеаскъ пінде семне, карі і се контрапіеазъ ші о лъкбркъ ашё кът неміне пъ-ї жи старе съ-ї пътъ о гръматікъ де-пліотъ жи тоатъ прівінца.

Еарь че се ціне de гревтъціле, карі ші-ле лъкіпвеск впії а фі жи скріереа літ-веі рѣтжнеші къ літере лътіне, поі сж-тет de о пърере къ твлт контрапіі, а-декъ къ жи лъквъцареа літвеі рѣтжнеші е къ твлт маі таре въшбріпцъ, дакъ-ї скрі-сь къ літере лътіне, декжт кжнд ар фі житръкатъ жи вештжите de пърітеле Чіріл кроіте; пінтръ къ літва рѣтжнеас-къ скрісъ къ літере лътіне е къ тотвъ регъларъ, ашё кът пътмаі пътеле: „ом, кап, зі, оѣ, фер, кар, сор, нор;“ ші верве-ле: „ам, сжпт, юѣ, даѣ, став;“ сжпт пере-гвларе; жи съ чіріліче скрінд-о печі партеа а 20-а din літвъ пъ рѣтжне ре-гвларъ (пректам ам възэт маі съ), апоі жиدهече орі чіп-ва оаре пъ-ї маі таре въш-рътате а жи въца о літвъ регъларъ де-кът вна перегъларъ? гревтатеа е пътмаі пънтръ твлт лепешкъ, каре ар пофті съ пъ жи веде ші тотвши съ щі; — печі поате чіп-ва ста жпайтє къ ачееа къ рѣтжні п'ар фі жи старе а-ші жи въца літва, ші деспре ашё че-ва пътмаі ачей-а пот віса, житр'-а-лъ кърор кап с'аѣ жи въцітє ачелата: къ рѣтжні п'ар фі дестоіпічі чи жи консонантъ, ашё спре есжтпль:

къ ла поі жи скріале, таде се афль рѣ-тжні ші фечорі de алте нації, рѣтжні-съ чеі de житжік, de тъ ва житрева: de че пъ юїш даръ скріе літва дѣпъ гръматікъ; ев-лъ воіш житрева: de че пъ юїш ел кі-незеще; de-ті ва рѣспанде: пінтръ, къ п'аѣ жи въцат, атжпчі аж дат рѣспанде ші пінтръ тіне; къчі ачей-а жи къ п'аїш юїш скріе літва дѣпъ гръматікъ пінтръ къ п'аѣ жи въцат'о. — Гревтъціле се афль пътмаі жи капвл вісъторілор, жи съ пъ жи літвъ; тот авзі пре фі-кар: къ е грез, е грез; ачееа е адевърат къ е грез а щі фъръ de а жи въца; жи съ апч-се пътмаі ші жи веде, ші ва афла къ е вшор. Біле юїш поі къ се афль жи къ п'аїш жи въцате, карі стаі тордішк пре лъпгъ літереле чіріліче, а юїпъ самъ пінтръ къ ле е лене а-ші жи въца літва жи въцате жи вештжите еї, пре ачей-а і ръгът, ка, де пъ ворвоі съ не dee тжнъ de ажторіш жи modъл, жи каре пот, ватър съ пъ не жи педече жи пъзгіцеле поастре, adжканд-ші а тінте, жи анале, сеаѣ, de пъ не ва фі ертат а скріе, тръдідіа къ къважтвл датъ ва жи въціша цепераційлор вінітоаріе між-лоачеле ші жи педече къріле пъзгіцелор поа-стре, ші атжпчі вай de че съ ва афла, къ рѣтжн фінд аж шеът къ тжпіле 'n сіп, сеаѣ че е маі твлт (ши de че фереа-скъ-не Dvtnnezeї!) къ ар фі фост жи педече къріле жи п'аїштъре!

Жи пеіше жи септп'ярі, карі твлтора ле сферть капвл пептжнд жи къпэ жи-тжнеші, ашё а) вреаѣ впії а не сфътві къ къвітеле челе че ес жи тъ жи съ се атde пътмаі de жи въцітє, п'ар еші жи въ-*)

бртжнд, лъвдкнд, те-аі кърат, не жокът, зік джонші къ се скрів фъръ de в дп капет; поі дп контра ачестора зічет къ дп літва ртмажнеаскъ тоате квітеле, афаръ de дп, сжт, перс. 1 сжнг. дп тжнпвл авé трект din модэл арътъторів (indicativus) ші еаръші ачеа перс. din ачела-ші модѣ дп тжнпвл de твл трект, ес дп вокалъ; ші пінтрв ачеа ші квітеле таі сжс adвсе джкъ ес дп вокалъ, че ь-шор се веде кът вом adавце пескарі про-поме лжнгъ ачеле цервндіе, ші челелалте де вом пвне дп формъ de дптребаре, пректм: бртжнд, бртжндв-тъ, бртжнд-те, бртжндв-лъ, бртжндв-о, бртжндв-ne etc. Лъвдкнд, лъвдкндв-тъ, лъвдкнд-те etc. — Къратв-те-аі? Жокътв-не? *) — De ыnde ай вініт в дп капетв ачестор квітеле кжнд с'аі таі adвсе джпъ еле че-ва че стъ дппревнат къ еле? Доаръ вор зіче къ пропоме ай в ла джчепт? дпсъ оаре атвпчі: Spectatum admissi risum teneatis amici? — аръте-ne контрапрі лві ь de ыnde ай вініт в дп дптжнплъріе adвсе дпнайт, ші атвпчі ле вом креде къ ай дірент, дпсъ de нв пот аръта і ртгът съ се джвоескъ къ поі кжнд зічет къ в дп капетв квітелор пвтаі атвпчі се ад-де de плін кжнд аре тои, ші кжнд дп-найт de de джнсвл е л сеаі р ші дп-найт de ачесте алте консонантіе, пректм: фъкѣ, се пърѣ, акрѣ, пегрѣ, дпфлѣ, джелѣ, облѣ etc. — b) Ծай ар врѣ съ не

*) Къ тоате ачестеа съ прівіт да челелалте літвѣ романіче, кжт ай контрас ші de твлте орѣ кжт ай скос впеле синътоаре, саі рек-поскънпде de граматікае ай фъкѣ тотвпш економіе дп скріс.

дпкредіндеze къ вервеле дп перс. 1 сжн-грат. дп тжнпвл трект din модэл арътъторів (in perfecto indicativi modi) ар-еші дп в зікжнд къ карактерістіка перс. 1 е ь, ші пінтрв ачеа чеі че-лв скрів дп i се ават дела стрвптвра гръматікалъ ші о ватътъ; пре ачеші-а і ртгът съ кавте таі deанпроапе ла ворвіреа компъ ші ла апaloціе ші атвпчі вор афла къ ачей-а ватътъ стрвптвра гръматікалъ, карі претind ь дп zica дптжнпларе, din кавсь къ карактерістіка перс. 1 поате фі aipe ь, дпсъ дп тжнпвл пвтіт нв е, ашé ші дп літва лътіпъ карактерістіка перс. 1 дп тжнпвл de фаџъ din модэл арътъторів е о ші тотвпші дп тжнпвл трект e i, дп-тре літва лътіпъ ші ртмажнеаскъ есте квітеле стржисъ дп впеле прівінде, еаръ таі къ самъ дп прівінда конжагърій вер-велор, дечі даръ поі зічет къ вервеле дп локъл таі сжс пвтіт ес дп i ка ші дп літва лътіпъ, пректм: тъкѣ, лътіпеще: tacsi; — десвї, лътіпеще: texci; — дпсъ нв: тъкѣв, десвїв; ашé даръ апaloціа нв не комжнд пре в чі пре i; дпсъ ворвіреа компъ джкъ нв не сімеше спре ачептареа лві ь, пінтрв къ ла локъл пащерей теле зік оаменій: тъкѣ, фъкѣ, десвї; дечі нв чеі че скрів i, дп zica дптжнпларе, се ават дела стрвптвра гръматікалъ, чі чеі че скрів ь. *) — с) Ծай скрів піще квітеле de нв лъвате, алтеле дпсъ веї, дп контра твтврор фоармелор літвей, ашé: пресент, пресідент, джкъ, рег, сеаі рігъ, францоз, віенез, енглез, аморез etc. — Оаре de ap зіче чіпева: пърент дп лок de пъріпте; — крѣкъ дп лок de крѣ-

*) № дждоим.

че; — лігъ лок de леце; — гредоз, сеаѣ гречоз лп лок de грек; — ітъліез лп лок de ітълеан; — Фъгъръшез лп лок de Фъгъръшан etc. че аցі зіче? пэтé ле-аցі пэті рѣтълпенці? АналоџіаDomпілор! аналоџіа аскълтаді-о *), каре не порвиче-щє съ пѣ зічет: агент, чі ацилте, пресін-те, пресідінте, дѣче, реце, фр҃нк, vienean, жигл, амъторів etc. не лпвацъ съ пѣ зі-чет комптоар comptoir) чі: комптъто-рів, пѣ конто, чі: компт etc. — Acemine ne демжндъ регвльрітатеа літвей ка вер-веле челе регвларе че се gin de ачеea-ші конжъгаре, съ се конжъзезе тоате лптр'о форть, дечі ne демжндъ съ пѣ скріем: лпкеере, лпкеind; — еі съ скріе, скріind; — а сфъшиé, сфъшиind; etc. чі: лпкеіаре, лпкеіжд; — еі съ скріе, скріжд; — а сфъшиа, сфъшижд etc. — Аваторіле аче-сте dela регвльрітатеа літвей аш-съ de компоне кът лпкъ пѣтаі вп гръматік къ-поашет каре п'аѣ къзет лптржпселе, лп-сь деспре ачесте-а тай пре ларг лп гръ-матікъ.

(Ва брта.)

КРѢЧЕА DIN КАСЪ,

са ѿ

Че есте а се сокоті деспре вѣтвя ракіеві?

(Скос dіntr'o къртічікъ.)

Че са лптъплат лптр'вп сат din Церманіа ші кът са лпчепът картеа ачеаста.

Лптр'вп сат mіk din Церманіа локвіе-щє вп преот вѣтръп, каре de anі 37 пόртъ

*) Нічій лптр'о літвъ европеантъ пѣ с'аѣ, пъзіт аналоџіеа токма фъръ пічі о есченціе, чі

а са дрегъторіе съпть лп тіжлокъл попо-рвлі се. Лптре пъріндіи de фатіліе се афль пѣтаі doi pe карії пѣ ї аѣ квзнат дѣнсъл, чеі таі твлці ера odinioаръ лп-вѣдъчей лві ші дела дѣнсъл аѣ лпвѣдат рѣгъчівіле. Дрепт-каре пѣтаі тѣртеа ва съл deckis вп чеңетерів (дінtrіm) поѣ, дѣнсъл а червт ка съл лпгроапе лп чел вѣків; „къчі (адаосъ дѣнсъл) аколо воѣ се ретъп, тнде аѣ ретас чеі таі твлці din фії теї!“ Пріп конверсареа de маі твлці аї къ попоръл стъ, пріп а са дре-птате, inimъ deckisъ ші піетате (евлавіо-шие) ші а къшігат лпкредіндареа жппі-лор ші а вѣтръпілор din сат. Де време че дѣнсъл п'аре првичі (а крескът пе фібл сореі сале, кареа е вѣдѣвъ таі віne de anі 20), са пѣс даръ лп о таі апроапе легъ-твіндъ къ аї съл фії свфлетеещі; ачестія атвичі съпть таі феріції кънд дѣнсъл се афль лп тіжлокъл лор, ші дѣнсъл піквірі є таі віоіз ка лпціврвл челора карії став тоді ашіа апроапе de inima лві. Асфел лп серіле de варъ є dedat дѣнсъл а чер-чета пе впвл саѣ пе алтвл din пъріндіи de касъ а попорълві съл, атвичі пѣтаі декът се adвпъ ші веңінії ші таі твлте оаре се петрек лп воїе вѣпъ лпайнтеа вшілор ші ші adвк фіе-каре амінте de тімпвріле тре-кътє; adeceopі de пекасвріле пе каре леѣ свферіт къ тодій dіnпревпъ; adeceopі ші de

дѣнса — de ші рапе орі кът се ші къвіне — аѣ фост ші е сілітъ а да лок ші евфо-ниєші овічевілві дела Quintilian ші пъпъла ної. Вом зіче реце, дѣче, dap пічі одатъ лпгл вілвіліан.

Ped.

зіле бъне пе каре леаѣ тѣстат кѣ тоцїй. **Лп** зіле de earpъ есе тай арапеорі dea вені оаменії ла атъта дп дара ачееса, кънд касъ, атѣпчі дпсъ дл кавтъ пріетепі съи. Ачееса о щїд тодї din о дпделвогъ есперійдъ, каре сері дл съпт лбі тай пльквте, ші кѣ таре гріжъ дші траг сеата ка adnapea се нв фіе преа пътероѣ. Dickær-свріе серілор de earpъ тай кѣ сеамъ се осібеск de челеа din алте времій. Ліпіцзеа ерпей, лвпціма серілор, пачеа касеі преодещі даѣ семне тай твлт de a фавъца пе чеі адѣнадї. Атѣпчі ѡспеділор пльквді се ворвеше деспре datinеле попоарелор стръине, деспре поѣтъдіе каре с'аѣ дп-тъплат дп алте дері саѣ че с'а чітіт дп зіоа треквтъ din вр'о карте. Adeceorі се іаѣ дпнайте тіпврі ші харте каре челор чітіте даѣ деслвшире тай таре.

Тоте къте с'аѣ ворвіт дп зіа din ерпіе треквте дп асте адѣнърі претіноасе, стаѣ тіпвріе din къвълт дп къвълт дп картеа ачеаста. Аквта орі каре чітітор стръдалнік ле поѣте дптреввінда, поѣте аледе челеа тай бъне, але повесті вечіпілор съї, саѣ ле поѣте дптрвтъші прѣпчілор съї. Къчі є лвквр пльквт чітіреа ші сервеще ла тодї спре фолос ші дп-бъпвтъдіре.

К А П. I.

Лп каре се спвне о історіе.

Лп църан. Дѣвълзі пъріите атъта нѣ, аї ворвіт деспре ачеа, карії се татъ дп Амеріка ші кѣт сѣфере аколо атъдіа фомете ші сѣпъраре ші кѣ пътai пъдін се пот фаче оамені аввдї. Аѣ Амеріка є дара ачееса, дп кареа църанії аквт нв тай веѣ вінарс-ракіѣ?

Преотвл. Аколо нв'л тай веѣ пічі тесеріеші пічі чеі тай de фрѣнте.

Тот ачелаш дъран. Дар кѣт пот вені оаменії ла атъта дп дара ачееса, веїнд веї віе кѣ вінарсъл се веа дп тоатъ лвпіеа?

Преотвл. Ізвіцї тай фії дака воїді а щі тай твлт деспре ачеаста, въ воїз кѣвъпта впеле. Еѣ нв de твлт ам кѣт-пърат о карте пόъ, дп кареа се кѣпрінде матеріеа ачеаста. Іатъ аїчі є картеа. (Аїчі ле аратъ історіеа дпсодірілор de кѣт-пет дп Амеріка, скрісъ de Baird). **Лп** ачеаста се поѣте чіті кѣт ажвсеръ ѿмені дп Амеріка ші 'н алте дері ла атъта, ка се стеаргъ вінарсъл. — Вінарсъл се лъ-дісе аколо de minne. Маї дп тоате на-селе се веа дп тóте зілеле ші дпкъ кѣ пльчере. Орі каре авеа пріндере дп веа пе zі ші de 2 opі; adeceorі се ші дп-въта de елѣ. Песте tot с'аѣ калкват 300 milioane de кóфе, пе каре ле веа пе an челе 12 milioane локвіторі din Nord-Амеріка. Асфел дптрвп an се вінеа пе вп кап 25 кофе, пе тоате треї zile вп пъттар.

Дп църан. Атъта дпкъ нв є твлт; атъта, de нв ші тай твлт се веа ші ла пої.

Преотвл. Тріст дествл, дар є ade-върат! ші тотвши є дпфіорътор ші атъта. Къчі треввіе а се сокоті, кѣткъ чеі тай твлді din локвіторі съпт прѣпчі ші фе-теї, каре веѣ ракіѣ преа пѣдін саѣ нв'л веѣ пічі декът. Маї съпт дптр'о цеаръ аша таре ші тай de ѿмені воллаві, карії кавтъ се дпквпцізре раківл. Се поѣте дар лва, кѣткъ пътai житътате ба пътai а треїа парте а локвіторілор а дпгіцітачев тъсбръ дпфіорътоаре а раківлзї, ші пе фіе-каре om de връстъ с'а веніт дптр'вп an 73 кофе; аша пе o zі нв токма вп пъ-

трап пентръ фі-карп. Афаръ de ачеса се тай афль аколо днвъ ші алтфелів de вінарс, адікъ афаръ de раківл de съкаръ се тай веа ші рѣм каре се гътещо дп Амеріка. Ачела дпсъ є тай таре, аша дар ші тай стрікътор декът раківл de съкаръ.

— Кът de таре ера непорочіреа кареа се въшвна пріп веятвра неконтенітъ а вінарсътв, деспре ачеса се афль днвіїпдърі deunline. Пріп неквіпптата днвьетаре кареа се 'птьипла пе зі че терцеа, тай тълт днкъ пріп веятвра неконтенітъ се ескаръ воале de tot фелівл: воале de пепт, de апъ — idropie — днфлътврі бржте, гредбосе, офтіче се птвеа ведеа дп тоате зілеле. Мвлд пріп вециле сале днші пердбръ пв нѣтай съпътатеа чі ші тіптеа лор. Жѣтътате din певвпі діо каселе певвпі лор с'аў непорочіт пріп раків. Се афлай дп тотъ цеара 300,000 de вециві, аша кът фі-карп 14-леа от ера вецив. Ачешіа дп тоте овіціле фъчеаў смітелі. Дп лок се стеа de лвкрвл лор, днвьлаў лепеші, зъ-

ческ пріп кърчіте, днші веа вапій, вест-
мітелье ші пъпеа прѣпчілор съ. Съръ-
чіеа дп сате крещеа din апі дп апі, тъ-
каркъ de тай тълці апі днкоаче domnia
паче пе днтрервптъ. Фатілій днтрейд къ-
збръ ла тоіаг de чершітор, din треі съ-
рачі доі авеа аіпі тълцъті непорочіреа
раківлв, къчі дп тоате каселе грошида
къшігатъ пе зі се пердеа пріп веятвра
раківлв. Овіціле треввіеа се рѣдіче тай
дп тоате локвріле касе пентръ сърачі, къчі
німенеа тай вреа а прімі дп кась бтепі
карій къ апі пв плѣтія арънда. Unde пв
с'аў рѣдікат касъ пентръ сърачі аколо об-
шіа треввіа се плѣтіасъ арънда касеј пен-
тръ сърачі веюторі de вінарс ші къта

аі дінса ші къ храпъ. Да зртъ апккаръ вециві ла тот фелівл de міжлоаче реле спре аші въціга раків ші пъне. Фъръ-
де-реціле се днвідіа дп тот апвл, пріп-
соріле ера тóте пліне, треввіа а се рѣдіка
алтеле ші а се днпліка (Jindoi) пвтървл ж-
декъторілор. Din 4 Фърълеці 3 се еска totdeaзна пріп веятвра раківлв. Асфел
ера ші къ вътъіле, къ процеселе ші
алте неквіпце. Афаръ de ачеса се азвіа
дп тоатъ кліпа de днптьплърі непо-
роноасе; аквші тречеа карвл песте зп
къръвш веат, аквші се рестврна вециві
днтрє петрій, сав къдеа дп апъ орі днші
ловіа обрасса, сав днші рѣтпеа брацелे
ші пічіореле: тай дп тóте зілеле се азвіа
днръдері пе каре ле въшвна раківл дп
трвпвл ші 'п съфлетвл оамепілор.

Ба дъран. Е къ тоты днфріко-
шттор!

Алтвл. Тот п'аші фі крэзэт къ се
фіе 'п старе а продѣче раківл атъта непо-
роноире!

Преотвл. Ачеса тай днптьів п'а крэ-
зэт'о пімені! Мъкаркъ ачестеа днсъръчірі
ші воале тълте, ачестеа вътъі ші рѣ-
тъді ле ведеаў тоїді дп тоте зілеле, дпсъ
пв'і пъса пімені de еле. Оаменії сокотія:
„къ скітваре пв поте фі, асфел є кврсъл
лжтей.“ Іарь кънд а дескоперіт драгъто-
ріеа, къмкъ ажвторіпделе пентръ сърачі,
карій дп тоате овіціле се днвідіа, тай къ
сеамъ се къшвпъ пріп вецие, днпъ че де-
кіараръ докторій, къмкъ тай жѣтътате пар-
те а воалелор провіне din веятвла некон-
теніт ал раківлв; днпъ че жѣдекъторій въ-
гаръ de сеамъ, къмкъ челеа тай тълте
Фъръ леді с'аў съввршіт дп Фервіпцаля
съпцелві, ші къ тоате сферзіле, вътъіле ші

прочеселе жші аж джчептвл дела стікле de раків; десь че жп прінсорі ші 'п каселе певспілор с'а черчетат че парте аре раківл жп соартеа ачестор пепорочірі; десь че жп бртъ се възð, квткъ пріп веетвръ жп късторій атъта зръ ші пеплъчере ші жп касъ атъта свпъраре ші ръд се паще: птмай атвпчі квпосквръ че пепорочіре таре се продвче жп лвте пріп раків! Аквт се квпоскв ші ачееа, квткъ ар птвеа фі кв то-твл алтфелів птмай дакъ ар воі оаменії, ші къ ар ші требві съ фіе алтнітреліа! Нтмай декът се жпсоціръ къціва вър-ваді ввпі ші зісеръ: „На фост tot аша ші пічі требві се рєтътъ tot аша! Дакъ астфелів ва креіце веетвл віпаревлі, аша пв ва рътъпоеа пічі впвл крвдат din првпчії пострії, ші вор се пеаръ тоате овішіе! Ноі ка птріпді de фаміліе креішії кавтъ се афльт тіжлоаче ка съ пвпет капет ла атътва пепорочірі къшквате пріп раків ші діопревпъ требві се лвкрът спре ачееа, ка ачелеа съ се 'тпедече жп фамілії ші жп овіші. Ачееа съптом поі даторі Двт-певевлі пострв ші конціпдеі поастре, съптом ші кв-оаменілор ші првпчілор по-стрії!“ — Дечі еі с'а жпцелес, къ вор дінеа квтпть жп веетвра віпаревлі, ші ведіеа пеквтптьтъ о вор лъсао кв то-твл ла о парте ші къ вор се адкъ ші пе ал-ді ла пропвсвл ачеста. Ачеста се п-теше „Лпсоціре жп контра пеквтпть-лві“ саѣ „Лпсоціре de квтпть.“ Ачеста се 'тпътпл ѡкъ жп апвл 1812.

Дп църап. Ачееа с'а жптътплат жп апвл жп каре ам тършіт жп контра фран-дозілор.

Преотвл. Аша є кіар! — Скопъл ачестор жпсоцірі а фост даръ, ка оаменії съ пъръсаскъ кв то-твл жпбътареа ші 'п вітор фіе-чіпе птмай кв квтпть съ веа віпаревл.

Дп жврат. Веzi віne дак' ар джчета вециеа, аша ар джчета ші сфеziile ші въ-тъле, лепевіеа, кврвіеа ші жокъл, ар дж-чета пепачеа ші пе'пделеџереа жп къстъ-торій ші алте лвкврі пеоръндітіе ші пе-кредіпеції каре тóте провіn дела вециеа.

Дп тесеріеш. Тотві єв ам соко-тіт къ жп Амеріка пв се таї веа раків пічі декът.

Преотвл. Асквтлаци ѡкъ ші таї жпколо. Квцетвл ачестей жпсоцірі жп контра пеквтптьлі а фост фоарте ввп ші п'а крвдат пічі о остеоаль ші пічі тп лв-брв спре аші ажтпце пеизгіпделе креішіпеції. Жпсъ тоате фхсеръ жпдешерт. Къчі дакъ се адкнаї жп кърчітме саѣ ла врвп бспец, пе бртъ тотві п'а рътас пічі впвл лъп-гъ веетвл квтптьт, чі пе 'пчет жпчет саї ші жпбътат.

Дп църап. Ачееа лё аші фі птвт еі спвпе ла джчепт, къ дакъ є ертат ве-тъл, пв є кв птвтпдъ съ пв бртезе жпбъ-тареа.

(Ва брт.)

Спре щіпда впора.

Домпілор, пв пе жпфранції аша амар, къчі пв въ птвт трітіте Nріl din Кврієрл de a. e., din Magazінл історік ш. а., къчі tot ромъпвл літерат треввє съ ѹіе, къ кърціле ші foile ромъпеції ера пънъ жп зілеле треквте сунпсе ла чепсвра централь, зndе се дішеа къ лвпіле, ші птмай аквт а фхсерът порочіді а доvнди о ал-ть таре жплеспіре, деспре кареа алтъдатъ. Р.